

Základy metodológie a metodiky vedeckej práce

Alexander Brörtl

- **Literatúra:**
-
- **Gonda, Vladimír: *Doktorandské štúdium a dizertačná práca. Bratislava: Ekonóm, 2002.***
-
- ***Ako napísať a úspešne obhájiť diplomovú prácu. Bratislava: Elita, 2003.***
- **Kimlička, Štefan: *Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ aj elektronické zdroje. Bratislava: stimul 2002.***
-
- **Eco, Umberto: Jak napsat diplomovou práci. Olomouc, Votobia 1997, 278 s.**

LITERATÚRA

- Busch, Jürgen – Konrath, Christoph:
- Schreib Guide Jus. Juristisches Schreiben für Studium und Praxis. Wien, Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung 2002.

- **Rozsahy:**
-
- Umberto Eco – hovorí, že diplomová práca má rozsah 100 až 400 strán. Uvažuje však o DP z oblasti humanitných vied v kontexte talianskej legislatívy.
- **Nariadenie vlády SSR č. 90/1980 Zb. - nepresahovať 100 strán.**
-
- Primeraný rozsah textu DP je minimálne 70 maximálne 90 strán. Primeraný rozsah dizertačnej práce je minimálne 100 a maximálne 160 až 220 strán.(180 000 až 288 000 znakov resp. 396 000 znakov).
-
- Rozsah je len orientačný vyhláška 131/1997 Z. z., zrušená zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách hovorila, že to je max. 11 AH v spoločenskovedných odboroch a maximálne 8 AH v iných odboroch.

- **PREDNÁ ČASŤ**
-
- **Obal, titulný list, abstrakt, predhovor obsah.**
-
- **POŽIADAVKY MEDZINÁRODNEJ NORMY**
-
- **ISO 7144: 1986 Documentation – Presentation of thesis and similar documents**
-
- **Dokumentácia – Úprava diplomových prác a kvalifikačných prác a podobných dokumentov**
-
- **ISO 690: 1997 Documentation – Bibliographic references – content, form and structure**
-
- **Nahrádza staršiu normu ČSN 010197: 1970 Bibliografické citace**

UPOZORNENIE

- Pre UPJŠ a jej súčasti platí
- Smernica č.1/2010 o bibliografickej registrácii, uchovávaní, sprístupňovaní a základných náležitostiach záverečných prác a kvalifikačných prác (15. 2. 2010)
- Kde?: na stránke UPJŠ, resp. Právnickej fakulty
- Vzdelávanie a Doktorandské štúdium
- Pozrieť a neskôr registrovať aj pravdepodobné zmeny

- **Thesis** – nemá v slovenčine jednoznačný ekvivalent, označuje to, čo sa v slovenčine musí vyjadriť taxatívne, vymenovaním náprotivkov. Označuje teda bakalárske práce, diplomové práce, rigorózne práce, aj dizertačné práce.
- Dizertácia, ktorá je výsledkom pôvodného výskumu, osobitne keď sa predkladá na dosiahnutie stupňa alebo diplomu. (tithenai – umiestniť)
-
- 2 druhy prác
-
- 1. **školské výkladové práce** – v procese výučby na VŠ,
- 2. **kontextové výkladové kvalifikačné práce** – spájajú sa so záverečnými skúškami alebo sa týkajú získania určitého stupňa odbornej a vedeckej kvalifikácie po skončení VŠ.

- **HLAVNÉ ČASTI PRÁCE**
-
- **ABSTRAKT** - krátka, výstižná charakteristika dokumentu. Neobsahuje dodatočný výklad obsahu, ani hodnotiace stanovisko toho, kto abstrakt píše.
-
- Text abstraktu sa píše súvislo AKO JEDEN ODSEK, píše sa tak, aby mohol prácu samostatne „zastupovať“. Stručný, vecný, úsporný, informatívny štýl. Obsahuje cca 250 slov, kratšie state a články 100 slov, rozsiahle dokumenty – DIZERTÁCIA – 500 slov (600).
-
- „Dizertácia je rozsiahla vedecká rozprava, v ktorej na základe predbežného výskumu a s využitím bohatého dokladového materiálu, ako i vedeckých metód rieši zložitý problém. Štýl dizertácie má teoretický charakter a zodpovedá všetkým požiadavkám presného a jasného vyjadrovania myšlienok.“ (Mistrík Jozef, Žánre vecnej literatúry. Bratislava 1975, s. 72)

VZOR ABSTRAKTU

- DUAL NATURE OF LAW / DVOJAKÁ POVAHA PRÁVA
- Alexy, R.
- The central argument of this article focuses on the dual-nature thesis. This thesis sets up the claim that law necessarily comprises both a real or factual dimension and an ideal or critical dimension. The dual-nature thesis is incompatible with both exclusive legal positivism and inclusive legal positivism. It is also incompatible with with variants of non-positivism according to which legal validity is lost in all cases of moral defect or demerit (exclusive legal non-positivism) or, alternatively, is affected in no way at all by moral defects or demerits (super- inclusive legal non-positivism), The dual nature of law is expressed, on the one hand, by the Radbruch formula, which says that „extreme injustice is not law, on the other hand by the correctness argument, which says that law’s claim to correctness necessarily includes a claim to moral correctness. Thus, what the law is depends not only on social facts, but also on what the law ought to be.
- Key words: dual nature of law, real and factual dimension, exclusive positivism, inclusive positivism, non-positivism, natural law, extreme injustice, correctness.

- **PREDHOVOR** – je to povinná súčasť kvalifikačných prác. Nemožno ho zamieňať s úvodom (vzor zatiaľ nie je).
- Obsahuje
- Hlavné charakteristiky práce, okolnosti jej vzniku, jej kontext. Prečo bola práca napísaná, aké okolnosti viedli k voľbe témy a vykonaniu výskumu. Stručne informuje o tom, čo je hlavná téma, čo je predmet práce. Stručne vysvetlí, aký je vzťah tejto práce k príbuzným prácam. Načrtne domáci a zahraničný kontext, cieľ a účel práce, komu je určená, ako a kto by ju mohol použiť, aké metódy autor práce použil (štúdium literatúry, vlastný výskum, projekt, experiment).
- Informácia o tom, kto poskytol autorovi pomoc a o pomoci – organizácie, osoby, sponzori, konzultanti, kolegovia.
- Stav poznania v danej oblasti, prístup a hľadisko autora – hlavné informačné zdroje – ak to uzná za vhodné, poďakovanie (konzultantovi, kolegom).

- **OBSAH** – je povinný odporúča sa napísať ho na samostatnej strane (stranách) aj v niektorom zo svetových jazykov. Obsahuje názvy hlavných častí aj podčastí a čísla strán.
-
-
- **JADRO PRÁCE – HLAVNÝ TEXT**
-
- **ÚVOD** – podrobnejší ako predhovor. Pritom výstižne charakterizuje stav poznania alebo praxe v určitej oblasti. Netreba v ňom opakovať či parafrázovať abstrakt.
-
- **JADRO** – citáty, parafrázy, výťahy, tabuľky, grafy, ilustrácie...

- **CITÁT** – doslovný text prebraný z nejakého zdroja, zreteľné a presné uvádzanie, inak plagiátorstvo ako neuvádzanie vzorov, alebo použitých predlôh. Aj počítačové pirátstvo. Citáty sa oddeľujú úvodzovkami. Dlhšie citáty ako 4 riadky sa vyznačujú odlišným typom písma (spravidla sa uvádzajú v jazyku, v ktorom sa text píše).
-
- **PARAFRÁZA** – prerozprávanie vlastnými slovami (štýlom autora), ak sa jednoduchšie, zrozumiteľnejšie vyloží príliš komplikovaný popis alebo výklad. Kratšia maximálne o 1/4 (skracovanie) vzhľadom na originál.

- PÔVODNOSŤ – pôvodný
- sumarizačný
- kompilačný charakter práce
-
- Pôvodný – tvorený v rozhodujúcej miere novými informáciami, dovtedy nezaznamenanými v iných dokumentoch.
- Synonymum – primárny dokument.
-
- Sumarizačný – ktorý zhrnutím, zovšeobecnením alebo utriedením poznatkov úplne alebo z väčšej časti prevzatých z iných dokumentov vytvára novú hodnotu.
-
- Kompilačný dokument – v novom vyjadrení, prispôbenom určitému osobitnému cieľu, opakuje informácie prevzaté z iných dokumentov.

- **Dizertačná práca** – pôvodná, prehľadová vychádza viac z primárnych a sekundárnych zdrojov ako z vlastného bádania. Tvorivosť.
-
- **Vedeckosť** – predmetom výskumu je poznateľný či identifikovateľný predmet, ktorý musí byť označovaný a definovaný tak, aby bol poznateľný a identifikovateľný aj pre ostatných.
-
- **Eco** – výskum sa musí dopracovať k tomu, aby o predmete záujmu povedal to, čo sa ešte nepovedalo, alebo, aby sa autor pozrel novým pohľadom na veci, ktoré sú známe. Novosť poznatku, novosť pohľadu. Výskum má byť užitočný, výsledky overiteľné a malo by sa v ňom dať pokračovať.

- **Jednoduchá kompilácia a tvorivá kompilácia.**
- Čo sa v určitom prostredí ukazuje ako nové, je vlastne nové len preto, lebo posudzovatelia nemajú k dispozícii dostatok informácií. K pôvodnosti – práca prináša nové poznatky, ktoré zatiaľ v slovenskej odbornej literatúre neboli zaznamenané, autor prináša nový pohľad na základe využitia nových poznatkov, hodnota práce spočíva v zhromaždení, usporiadaní a vlastnej interpretácii známych informácií.

VEDECKY PRACOVAŤ

- Očakáva sa, že na základe pozitívneho práva, aktuálneho stavu judikatúry a vedeckej diskusie, pri vyrovnaní sa s vedeckými názormi iných, budeme schopní vytvoriť si vlastné názory (myšlienky) a tie podať vo forme, ktorá je zrozumiteľná pre iných.
- Vlastné myšlienky - nové poznatky, riešenie zložitých problémov: ukázať intenzívne vyrovnanie sa so zvolenou témou a to, že sme sa nad ňou zamýšľali.

Nárok na objektivitu

- Pre vedu môžu mať význam len také myšlienky, ktoré v sebe nesú nárok na objektivitu, t. j. robia si nárok na platnosť presahujúcu vnútorný svet jednotlivca. Preto originálnu myšlienku, myšlienku, ktorú nemožno oznámiť iným, jednoduché zopakovanie myšlienok iných ešte nemožno považovať za vedu.

O písaní

- Ak píšete, vnešte Vašu osobnú perspektívu do diskusie, vypracujte si stanovisko: zváženie argumentov (bodov) pre a proti. Spracovávanie veľkého množstva informácií – usporiadanie myšlienok.
- Aký text o danej téme by som najradšej čítal?

VOĽBA TÉMY

- Akými témami som sa zaoberal počas štúdia?
- Ktoré témy (zo zoznamu vypísaných tém) považujem za zaujímavé/ nezaujímavé?
- Akú tému považujem za zaujímavú, čo by som rád v jej rámci prehĺbil?
- Čo je také zaujímavé, že si viem predstaviť, že sa tomu budem venovať dlhší čas? Musím snád' zúžiť tému?

PÍSANIE

- Desať minút spontánneho písania
- Sadnite si a neprerušene píšete 10-15 minút o vašej téme. Nestarajte sa o štýl ani o chyby, (na)píšte jednoducho všetko, čo vám napadne.
- Variant: ako list dobrému priateľovi o tom, čo robíte, na čom pracujete.
- Potom uvažujte: čo vám pripadá dôležité, kde by ste mohli začať so „skúmaním“.

STANOVISKO

- Čo už o mojej téme viem?
- Čo ešte musím vymyslieť, čo prehĺbiť?
- Ako to môžem urobiť (rešerš literatúry, rozhovory s kolegami, so školiteľom)?
- Ako mám pritom postupovať (ako si musím zadeliť čas)?

Kde hľadať?

- Knižnice, knižničné katalógy on line.
- Databanka EÚ: www.europa.eu.int
- Osobitne: www.europa.eu.int/celex
- Právne texty EÚ:
- www.europa.eu.int/eur-lex
- Google
- Aktuálne vydanie knihy

- **Praktický postup prípravy bibliografických odkazov**
-
- **Ako začať?**
- **Ako urobiť záznam do zoznamu bibliografických odkazov?**
- **Ako citovať?**
-
- Začať treba už vtedy, keď sa s určitým dokumentom stretneme prvýkrát. Vtedy si o dokumente musíme urobiť záznam, ktorý potom použijeme v zozname bibliografických odkazov.
- Písomná práca vzniká aj niekoľko mesiacov. Často sa robí chyba, že sa na začiatku práce dostaneme k nejakému dokumentu, preštudujeme ho a urobíme si výpisky. Zabudneme si však urobiť záznam o dokumente, ktorý do práce nevyhnutne potrebujeme. Sústreďme sa len na obsah, knihu vrátime do knižnice a na konci práce, keď máme dosť starostí s inými vecami, zistíme, že nemáme o použítom dokumente dostatok údajov.
- Používanie záznamových lístkov.

- **Hlavné zásady odkazovania a citovania**
- Záznam o prameni musí obsahovať dostatok údajov, ktoré umožnia znovu vyhľadať dokument a v ňom citované alebo parafrázované miesto.
-
- Poradie údajov, ktoré obsahujú tieto odporúčania je medzinárodne dohodnuté a nemožno ho meniť. V zozname bibliografických údajov má záznam takúto hlavnú štruktúru:

- **Autor/ Názov/Fakty o dokumente**
-
- Údaje sa preberajú zásadne z dokumentu, na ktorý sa odkazuje (titulný list, prvá strana článku s nadpisom a údajmi o článku).
-
- V prípade používania elektronických zdrojov sa údaje preberajú z elektronického zdroja tak, ako sa v ňom nachádzajú (elektronická kniha, www stránka, elektronický časopis, článok z elektronického časopisu, e-mail, osobné elektronická komunikácia a pod).
-
- Ak údaje nie sú v latinke, treba ich transliterovať podľa noriem ISO (ISO 9: 1986: Documentation – Transliteration of Slavic Cyrillic characters into Latin characters).
-
- Osobné mená (nie priezviská) sa môžu skracovať na iniciály. Dáme však prednosť úplnej forme mien. Ostatné údaje možno skracovať obvyklým spôsobom podľa pravidiel slovenského pravopisu.
-
- Názvy seriálov možno skracovať podľa normy ISO 4. Ostatné termíny a slová v bibliografickom odkaze sa skracujú podľa normy

- **ISO 832: 1975: Documentation – Bibliographical references – Abbreviations of typical words**
-
- Preklad názvu sa môže pridať za hlavný názov a podnázov práce v hranatých zátvorkách.
- Zoznam prameňov treba umiestniť na konci hlavnej časti práce.
- Všeobecné odkazy na všeobecnú literatúru a pramene k danej látke sa môžu uviesť aj v úvode a ak sa použijú, tak aj v zozname bibliografických údajov.
- Nepoužitá, ale korešpondujúca literatúra sa uvedie v Bibliografii v prílohe.
- Termíny ako: op. cit., loc. Cit., ibid., ibidem, idem, cit. dielo, tamtiež a pod. sa pri citovaní nepoužívajú.
- Každý záznam v zozname odkazov treba uviesť ako samostatný odsek.

- **Bibliografický odkaz cez sprostredkujúci prameň**
- Ak sa odkazuje cez sprostredkujúci prameň, čiže ak nemáme k dispozícii originálny zdroj, ale ten sa spomína v nejakej inej práci, postupujeme takto:
- Najprv urobíme odkaz na originálny zdroj. V tomto odkaze za odkazom na originál napíšeme slovo **Podľa:** prípadne **Zdroj:** alebo **Prameň:** Potom do toho istého odkazu pripojíme údaj o sekundárnom zdroji. Tak môžeme citovať zo sekundárnych informačných zdrojov, bibliografií, abstraktových časopisov, báz údajov a pod.
- Odvoláme sa na pôvodnú knihu cez odvodený elektronický dokument.
- Ak sa ten istý dokument cituje viackrát, pri druhej citácii sa v päte môže napísať len skrátený záznam citovaného dokumentu.
- Ak má dokument dvoch alebo troch autorov, v odkaze sa môžu uviesť dve alebo tri mená autorov.
- Mená vedeckých redaktorov, zostavovateľov alebo editorov takých dokumentov, ktoré pozostávajú z rozličných zdrojov alebo z príspevkov rôznych autorov sa môžu považovať za autorov, ak je meno redaktora (editora), zostavovateľa zreteľne odlíšené v danom dokumente. V tom prípade možno za menom uviesť skratku red., edit., ed., zost., alebo ich ekvivalent.

- **Keď dokument nemá autora**
-
- Ak sa v dokumente nenachádza meno autora a ak sa toto nemôže s určitou doplniť podľa iných prameňov, môže sa tento údaj vynechať a na prvom mieste odkazu sa uvedie názov.
- V odkaze na elektronický dokument, ktorým je elektronická pošta alebo osobná komunikácia, uvedieme podľa možnosti ako názov tie slová alebo výrazy, ktoré sú uvedené ako predmet (subject) e- mailu alebo správy.
- Cit.: BAXTER, A.: [Online], In: [Citovan]
- Dostupné na < <http://www.html1> >
- Typ nosiča – [CD-ROM] [disk]
- [encyklopédia na DVD]
- [elektronická verzia]
- elektronický časopis

- Vydanie – okrem prvého
- Seriálové publikácie: vhodné uviesť čo najúplnejšie označenie zväzku
- Označovanie prvého zväzku
- Vydavateľské údaje v poradí – miesto, vydavateľ, rok, jazyk originálu.
- Niekoľko miest – bodkočiarka.
- Neznáme miesto vydania – (bez miesta), (b.m.)
- Bez vydavateľa – dtto
- Bez uvedenia roku vydania – s. a. (sine anno)
- Netlačené dokumenty
-
-
- **STN ISO 690**
-
- **Bibliografický odkaz na monografiu**
-
- **Bibliografický odkaz na seriálovú publikáciu ako celok**
- **(časopis, zborník, noviny)**

- **Názov v bibliografickom odkaze**
-
- Názov sa musí reprodukovat' tak, ako sa to uvádza v prameni. Ak to je potrebné, uvádza sa v súlade s pravidlami transliterácie, pravidlami skracovania a používania veľkých písmen.
-
- Preklad názvu
- Preklad názvu sa môže pripojiť v hranatých zátvorkách z názvom, tak, ako sa uvádza v prameni:
-
- Models of Democracy (Modely demokracie).
- Zarys dziejow bibliografii w Polsce (Náčrt dejín bibliografie v Poľsku)
-
- Ak je zdrojom informácie osobná komunikácia, v zozname odkazov sa uvedie meno, pracovná adresa komunikátora a dátum komunikácie.
- Citáciou nazývame aj zdroje info, z ktorých sme prevzali údaje v tabuľkách, obrazový či iný materiál, výpočty, výsledky výskumu, pozorovania, experimentov, a pod.

- **JADRO**
-
- Ak má práca väčší rozsah, každá kapitola má nadpis a začína sa na samostatnej strane. Časti sa môžu číslovať. Na zvýrazňovanie rovnakého typu v texte sa používajú jednotné prostriedky, napr. bold na názvy, kurzíva na pojmy a termíny, a pod.
-
- **Bibliografické odkazy**
-
- Sú sústredené v samostatnej časti ako súčasť hlavného textu. Ich zoznam je na samostatnej strane. Majú nadpis *Zoznam bibliografických odkazov* alebo nadpis *Citované práce*. *Zoznam citovanej literatúry, Zoznam použitej literatúry, Odkazy na literatúru, Použitá literatúra, Zoznam citovaných prameňov.*
-
- Slovo *Bibliografia* použijeme len vtedy, ak pripájame k práci zoznam literatúry, ktorá sa síce dotýka témy práce, ale ktorú sme nepoužili pri písaní práce.

- Záznamy sú usporiadané podľa abecedy, podľa *priezviska* alebo podľa *prvého slova názvu*.
-
- Ak je v zozname viac prác toho istého autora, usporiadajú sa záznamy abecedne podľa názvu. Priezvisko toho istého autora sa nepíše viackrát. Namiesto druhého, tretieho a ďalšieho výskytu toho istého mena sa napíše od ľavého okraja jedna pomlčka bodka, medzera (-.) a potom názov ďalšej práce.
-
- Jednoduché riadkovanie, jednotlivé položky oddelené dvojitém riadkovaním.

Voľba témy

- Aká téma ma zaujala? Zoznam tém.
- Čo je osobitne zaujímavé na vyhliadnutej téme? Časová perspektíva spracovania.
- Možno tému zúžiť?
- 10 minút spontánneho písania o téme.
- Čo viem, čo musím zistiť, objaviť? Poznámky.
- Vedecké otázky.

VLASTNÉ PÍSANIE

- Pravidlo 1 – vyložme všetky odborné pojmy, ktoré vo vlastnej práci (vedeckej rozprave) používame ako základné a kľúčové kategórie
- Ako sa vyjadrovať? Nevyjadrujte sa v dlhých vetách a súvetiach. Ak vás napadajú spontánne, píšete si ich tak, ale potom vety od seba oddelíte. Nebojte sa zopakovať podmet, upustíte od nadmerného používania zámien a vedľajších viet.
- Čleňte text do odsekov, vždy keď to vyžaduje sled a rytmus vašich myšlienok

Ak uvádzate po prvý raz nový termín, nezabudnite okamžite predložiť jeho definíciu.

- Nevysvetľujte, kde je Rím, bez toho, aby sme vysvetlili kde je...
- Systém „snehovej gule“: učebnice, bežné komentáre, prvý východiskový bod úvah.
- Z obsahu a z registra vyťažiť časti týkajúce sa témy. Informačná guľa sa zväčšuje.
- Aktuálnosť vydania, články, zborníky, pocty
- Vyhľadávanie hesiel

Zapisujte si všetko, čo vás napadne, avšak len pri písaní na nečisto

- Využívajte školiteľa ako pokusného králika (nech si prečíta 1. kapitolu a postupne aj celú prácu v predstihu. Reakcie poslúžia, zrozumiteľnosť (kolega).
- Netrvajte tvrdošijne na tom, že je potrebné začať od prvej kapitoly (odvaha a záchytný bod)
- Ja alebo my? Ako predkladať vlastné názory. V prvej osobe? Domnievam sa, že... „My“ sa používa, keď sa človek domnieva, že jeho názory môže zdieľať aj čitateľ.

Desať pravidiel citovania

- Úryvky z textu je potrebné citovať v rozumnej miere
- Citácie z odbornej literatúry uvádzajme len vtedy, ak majú takú váhu, že podporia a potvrdia naše vlastné názory. Ak citujeme, budme si istí, že citácia prináša niečo nové alebo potvrdzuje to, za čím si stojíme pevne a so všetkou váhou.
- Myšlienku citovaného autora by sme mali zdieľať
- Z každej citácie musí byť jasne identifikovateľný autor a knižný alebo rukopisný prameň
- Základné texty musia byť citované podľa kritickej edície alebo podľa najspoľahlivejšieho vydania diela (originál – posledné vydanie). Dotlač.
- Ak sa zaoberáme prácami cudzích autorov, citácie musia byť v pôvodnom jazyku
- Odkaz na autora jeho dielo musí byť celkom jasný
- Citácie musia byť naprosto verné
- Ak citácia nepresiahne 2-3 riadky, možno ju priamo vložiť do textu
- Citovanie je ako dôkaz v súdnom konaní: odkaz musí byť správny, presný a musí sa dať overiť

VEDECKÁ HRDOSŤ

- Neznesiteľnosť a nadbytočnosť *excusationes non petitiae* „(Necítíme sa dosť povolaní na to, aby sme sa touto témou zaoberali, napriek tomu sa však odvážime vysloviť domnienku, že...”
- Prečo sa necítiť povolaným? Mesiace, roky práce, všetko, čo sa k práci dalo zohnať, hory popís. papiera.
- Ak sa nám podarí zhrnúť existujúce názory na určitú problematiku, vyložiť predpokladané ťažkosti a komplikácie, zistiť, že v danej oblasti existujú možnosti nových prístupov a nepreskúmaných riešení – vrhnime sa na to. „Možno sa oprávnene domnievať...”
- Ak prácu píšeme, musíme mať pocit, že nikto pred nami nespracoval tému tak úplne a zrozumiteľne, ako my sami.

VEDECKÁ POKORA

- Ktokoľvek nás môže poučiť. Schopnosť počúvať každého, bez toho, aby nás táto povinnosť zbavovala práva vyslovovať na jeho účet hodnotiace závery.
- Najlepšie podnety a nápady nemusia pochádzať od najväčších a najuznávanejších autorov. Aj najneznesiteľnejší z našich protivníkov nás môžu inšpirovať. Nosiť v hlave problém – nijaký zo známych autorov ho nepomôže vyriešiť. Neznámejší, bezvýznamný autor (z ničoho nič nenápadná vetička).

Pracujte s chuťou a zaujatím. Pokiaľ ste si zvolili tému, ktorá vás zaujíma a rozhodli ste sa jej venovať celé naplánované obdobie

- (minimálne šesť mesiacov) zistíte, že celá príprava práce sa môže stať hrou, stávkou alebo hľadaním pokladu.
- Súboj: na začiatku pár položených otázok, na ktoré nepoznáme odpovede. Bojový duch (vítazstvo) – nie bezvýznamný a nezaujímavý rituál (porážka).
- Dobrá práca, ktorá je produktom na ďalšie využitie a z ktorého nič nevyjde nazmar. Materiál na odborné články alebo na knihu.

Posilnenie práv spotrebiteľa

- Členské štáty majú ubezpečiť, že všeobecné podmienky, ktoré upravujú prístup k službe, ktorú prevádzkovateľ služby sprostredkúva pre širokú verejnosť, neobsahujú diskriminačné opatrenia týkajúce sa národnosti alebo miesta sídla príjemcu, hoci to nemusí narušiť možnosť predpokladaných rozdielov v prístupe k službe, ktoré sú odôvodnené objektívnymi kritériami.

Posilnenie práv spotrebiteľa

- Posilnenie práv spotrebiteľa a dôvery na základe návrhu na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o službách na vnútornom trhu COM (2004) 2 z 13. januára 2004.

Práva spotrebiteľa

- Vytvorením podmienok a právnej istoty potrebnej na rozvoj aktivít medzi členskými štátmi a tými, čo rozširujú podporu služieb direktíva priamo zvýhodňuje prijímateľov služieb (recipients of services).

Princípy eseje

- Písanie eseje zahŕňa vyjadrenie názoru na čiastkovú otázku precízne a koncízne. Znamená to, že vaša odpoveď má byť založená iba na vašom vlastnom poznaní.
- Účelom eseje nie je rozšíriť vaše poznatky. Netreba mať osobitné poznatky. Sú dva druhy esejí:
- **Argumentatívna** – bez zaujatia stanoviska
- **Názorová** (opinion essay) –zaujatie stanoviska

ARGUMENTATÍVNA ESEJ

- Písanie zahŕňa výklad a odôvodnenie určitého stanoviska. Napr.: „Vysvetlite do akej miery Európsky zatýkací rozkaz prináša pokrok v porovnaní s tradičnými vydávacími procesmi.“ Východisko už je dané:
- Musíte odôvodniť, analyzovať výhody, porovnať, urobiť záver.

Názorová esej

- Názorová esej zahŕňa voľbu stanoviska/hľadiska a jeho obhajobu: „Európski občania môžu mať dojem, že nie sú spôsobilí ťažiť z výhod vnútorného trhu, keď príde na zdravotné služby. Je tento dojem oprávnený, odôvodnený?“
- Musíte potvrdiť pozíciu: odpovedať na otázku „áno“ alebo „nie“
- Argumentujte a odôvodnite pozíciu.

Je dôležité zaujať pozíciu

- Obhajujte vaše stanovisko. Kvalifikujte argument.
Napríklad: ak si myslíte, že občania Európy nemajú výhody...a preto ich stanovisko je odôvodnené, môžete ukázať, že slobodný pohyb pacientov ako aj zdravotníckych služieb je čiastočne zabezpečený, ale že stále treba dosiahnuť zlepšenie.
- Musíte vziať do úvahy, že EO majú slobodný prístup k zdravotníckym službám; ten vyplýva zo slobody pohybu. Zdravotnícke služby poskytované jedným členským štátom EÚ môžu byť poskytované v ktoromkoľvek členskom štáte EÚ. Tento princíp vyplýva zo slobodného pohybu služieb a zdravotníckych profesionálov.

EDITORIAL GUIDELINES - MANUSCRIPT

- Articles should not be more than 800 printed lines. Each article should contain a short (100-word) abstract. Book reviews should not be more than 100 printed lines.
- Footnotes and references should *each* be submitted on a separate sheet (or sheets).

POZNÁMKY POD ČIARU

- Na čo sú dobré poznámky pod čiaru?
 1. Identifikácia prameňa (radšej na stránke dolu pod hlavným textom, ako na konci t.
 2. Obsahujú dodatočné a podporné bibliografické údaje („K uvedenému problému pozri aj dielo to a to“)
 3. Ako „vnútorný“ alebo „vonkajší“ odkaz. Pozn. začína „Porovnaj“, „Pozri“ - vlastné

Poznámky pod čiaru

1. Citácia textu, ktorý podporuje naše názory
2. Rozvedenie myšlienok z textu/ v texte
3. Oslabenie alebo poopravenie vlastného tvrdenia
4. Predloženie prekladu citácie, ktorú bolo potrebné uviesť v cudzom jazyku, alebo naopak, pre kontrolu, originálnej verzie citácie, ktorá je v texte preložená

REFERENCES

- The “B” system of documentation according to the *Chicago Manual of Style* (13th edition) should be adopted for notes and bibliography; this means that *footnotes must be kept to a minimum*, and the author-date system should be used throughout the text, incorporating references as follows:

Smith (1985, 23) argues. ...Or: Jurisprudence (Smith 1985, 23)

- An alphabetical list of all references should follow the text under the heading “References”, as follows.
- *For books:*
- Dworkin, Ronald, 1984. A Reply. In *Ronald Dworkin and Contemporary Jurisprudence*. Ed. Marshall Cohen. Totowa, N. J.: Rowman and Allanheld.
- – , 1986. *Law’s Empire*. Cambridge Mass.: Harvard University Press.

For articles

(Please allow six to eight weeks)

- Premack, David, Ralf Thomas and George Wood. 1978. Does the Chimpanzee Have a Theory of Mind? The Behavioral and Brain Sciences 1: 515-26.
- PUNCTUATION: Please remember to use only double inverted commas.
- TRANSLATION
- CAPITALIZATION, DATES, TIMES, NUMBERS.

Definitívna podoba práce

- Grafické normy a pravidlá
- Okraje a riadkovanie
- Podčiarkovanie a veľké písmená
- Oddiely a pododdiely
- Úvodzovky a iná grafika
- Diakritické znamienka a transliterácia
- Interpunkcia, znamienka a skratky

Ďalšie rady a odporúčania

- Záverečná bibliografia – možno venovať dlhú a precíznu kapitolu. Ale vyjsť treba z priebežného: zápis údajov týkajúcich sa spracovanej knihy. Vysvetlenie spôsobu citácie.
- Diela XY – Literatúra o XY
- Otázka bibliografie sa rieši vždy so zreteľom na názov a zameranie práce. Základ: rozlíšenie primárnej a sekundárnej literatúry, spoľahlivé a iné pramene: len diela, ktoré sme skutočne preštudovali. Alebo –zreteľné upozornenie, že nie. Hlavné pramene...Úplný zoznam...Základná bibliografia diel... Zoznam použitej literatúry

Štandardné členenie

- Pramene – základné texty – primárna literatúra
- Odborná literatúra o danom probléme alebo o autorovi (ev. rozdelenie na práce knižné a časopisecké)
- Prílohy (listy, prehlásenia, dokumenty, rozhovory, iné materiály)

Prílohy

- Neodmysliteľná súčasť diela. Uverejnením doslovného znenia prílohy sa vyhneme dlhým a nudným citáciám vo vlastnom texte práce, skôr bleskové odkazy.
- Tabuľky, schémy, diagramy, štatistické údaje (nie ak ide o krátke údaje, ktoré sa dajú vložiť do textu)
- Všetko, čo by vlastný text príliš zaťažilo a urobilo ho neprehľadným. Niekedy však môže aj príloha pôsobiť ťažkopádne. Núti čitateľa „surfovať“, v rámci jednej strany 15x nazrieť do záverečnej časti práce (príloh).

Obsah práce

- V obsahu uviesť kapitoly, oddiely a pododdiely v rovnakom poradí, ako v texte práce a so správnymi údajmi o číslach strán.
- Obsah – nepostrádateľná pomôcka pre čitateľa, ale aj pre autora. Orientácia, pohotové vyhľadanie konkrétnej témy alebo jej časti.
- Obsah môže byť zaradený buď na začiatku alebo na konci práce. Talianske, francúzske práce – spravidla na konci. Anglické, nemecké – spravidla na začiatku.
- Vhodnejšie a pohodlnejšie na začiatku.

Obsah niekedy až za úvodom (anglosaské publikcie)

- Ďalšia možnosť: kombinovaná, na začiatku rozvrstvenie a názvy kapitol, na konci podrobný variant obsahu (detailná štruktúra práce).
- Spôsob číslovania nie je záväzný, možno použiť na označenie aj písmená (rímske číslice).
- Ukážky

Obsah

- Úvod
- I.
- II.
- III.
- IV.
- Záver

Obsah

- A. PRVÁ KAPITOLA
- A. I. Prvý oddiel
- A. II. Druhý oddiel
- A. II. 1. Prvý pododdiel
- A. II. 2. Druhý pododdiel
- Za názvy sa nemusia dávať bodky,
zarovnávanie čísiel vpravo a nie vľavo

Obsah

- Úvod
- 1. Cccccc
 - 1. 1.
 - 1. 2.
 - 1. 3.
- 2. Cccccc
 - 2. 1.
 - 2. 2.
- Záver
- Štatistické tabuľky
- Príloha č. 1
- Príloha č. 2
- Bibliografia: Základné texty, články, vyhlásenia...

Metódy vedeckej práce

- Metódy všeobecné, používané vo všetkých alebo vo veľkej skupine vied:
- Analýza – syntéza, indukcia – dedukcia, analógia, idealizácia – konkretizácia, meranie, komparácia, experiment.
- Metódy osobitné (špeciálne) používané v jednej vede alebo v malej skupine (príbuzných) vied: daktyloskopia, spektrálna analýza

Techniky

- Ustálené variácie operácií a ich postupnosti v rámci metódy
- Metóda – kladenie otázok
- Výber respondentov (náhodný – reprezentatívny) – spôsob kladenia otázok (anketa, dotazník, rozhovor) – spracovanie dát (jedno-, dvojstupňové).

AUTOREFERÁT DIZERTAČNEJ PRÁCE

- na získanie vedecko-akademickej hodnosti „philosophiae doctor“ v odbore doktorandského štúdia 3. 4. 2. Teória a dejiny štátu a práva
- Predkladateľ
- Školiteľ
- Oponenti

Dátum a miesto konania

Abstrakt = Abstract

- Úvod do problematiky
- Ciele a metódy práce
- Štruktúra práce
- Zoznam publikovaných vedeckých prác
- Literatúra a pramene
- Zhrnutie (Resumé) - Summary

Rozsah práce

- Používanie počítačovej techniky si vyžaduje spresnenie: rozsah práce nie počet strán, ale počet znakov.
- Za znaky, ktoré sa započítavajú = všetky znaky abecedy, čísla, interpunkčné znamienka, symboly, ktoré budú vytlačené. Väčšina softvéru umožňuje zistenie – počet strán, slov, znakov, odsekov a riadkov.

Skutočný počet strán

- Závisí od viacerých okolností: vzhľad strany, okraje, veľkosť písma, riadkovanie, členenie textu, umiestnenie a veľkosť obrázkov, a pod.
- Do orientačného rozsahu písomnej práce sa započítava: úvod, hlavný text, záver, zoznam bibliografických odkazov, citácie poznámky pod čiaru.
- Do rozsahu sa nepočítajú znaky v úvodných textoch: obálka, titulný list, stránka s errátami,

Abstrakt, predhovor, obsah, zoznam ilustrácií

- Zoznam skratiek, slovník s výkladom termínov.
Ani znaky v koncovej časti: registre, životopis autora (CV), sprievodný materiál.
- Vyhláška 131/1997 Z. z. – zrušená, max. 11 AH v spoločenských vedách, 8 v iných.
- Min: 100 = 180 000
- Max: 160-220 = 288 000-396 000 znakov.

Literatúra

- ARISTOTELES: Prvé analytiky. Topiky. O sofistických dôkazoch
- Immanuel KANT: Kritika praktického rozumu
- Max WEBER: Veda ako povolanie. Alfred TARSKI: Úvod do logiky;
- Karl R. POPPER: O poznaní; O vedení a nevedení, O takzvaných zdrojoch poznania, Veda a kritika, Logika sociálnych vied

Plagiátorstvo

- POPPER: Z najnovších prác... pokradnuté z kadečoho, toho i onoho...
- Znášanlivosť a individuálna zodpovednosť (ukradnuté od Xenofana a Voltaira).
- Tvorivá sebakritika vo vede a v umení (ukradnuté z Beethovenových náčrtníkov)
- Ako vidím filozofiu (ukradnuté od Weismanna a od jedného z prvých cestovateľov na Mesiace)